

[Poul Dam.]

som de har gjort i ganske enkelte tilfælde — jeg ved, det er sjældent, heldigvis — eller, hvad der er mere risikabelt, bidrage til at forlænge et dødsdømt regimes sidste levedage. Det er meget mere risikabelt.

I dag ønsker de allerfleste en øget u-landshjælp, og de fleste her i salen går ud fra, at den kommer, uden at de behøver at være der, og det er godt, at de ønsker denne øgede u-landshjælp; men nu er det altså ønskernes virkeliggørelse, som står for døren. Vi håber, at viljen vil bevares og hærdes.

Else-Merete Ross: Minister Hans Sølvhøj sagde ved u-landsrådsmødet i februar, at regeringen ved den dagsorden, der blev vedtaget i folketinget den 17. januar, havde fået pisken over nakken ved inden folketingssamlingens slutning at skulle fremsætte en plan for, hvordan bistanden til u-landene snarest kunne sættes op til 1 pct. af nationalindkomsten. Jeg havde på fornemmelsen, at ministeren egentlig ikke var ked af at få fastlagt en sådan plan, så han vidste, hvordan han og u-landsstyrelsen kunne disponere fremover.

Så er spørgsmålet, om ministeren er tilfreds med, at vor bistand først i finansåret 1972-73 når op på den ene procent. I det radikale venstre beklager vi i hvert fald den tidsplan, der er forelagt. Vi har mange gange givet udtryk for, at vi ønskede, at bistanden kom op på 1 pct. ved udgangen af FN's udviklingstiaar, og det er jo i 1970. Vi kunne have overholdt FN-resolutionen — som jeg mener vi er moralsk forpligtet over for, da vi selv har stemt for den — hvis regeringen var gået hurtigere frem og på et tidligere tidspunkt mere frivilligt, end man kan sige at det nu er tilfældet, havde forelagt en plan om at nå op på 1 pct. Men regeringen har gjort præcis det modsatte. Regeringen har slået sig til tåls med at hævde, at det ikke var realistisk muligt at komme op på mere end en halv procent i 1970.

Det viser sig dog nu, at det alligevel er muligt at få beløbene sat noget højere op. Ministeren siger, at beslutningen om i et givet år at nå et bestemt niveau for udgifterne til bistand vil kræve, at tilsagn gives 3-5 år forud for, at den faktiske udbetaling finder sted. Når regeringen tid-

ligere på året har udtalt, at det ikke var realistisk at nå op på 1 pct. i 1970, opfatter jeg det nu således, at det i og for sig ikke er, fordi vi ikke har de økonomiske muligheder derfor, men simpelt hen fordi der ikke på et tidligere tidspunkt er givet sådanne tilsagn til de forskellige bistandskategorier, at den faktiske udbetaling vil kunne nå at finde sted i 1970. Det må vel betyde, at vi allerede nu må give et betragteligt antal tilsagn for at have en chance for, at den ene procent nås i 1972. Hvor langt ind i halvfjerdserne ville vi ikke være kommet, før vi nåede den ene procent, hvis regeringen ikke med dagsordenen havde fået den omtalte pisk over nakken?

Af redegørelsens afsnit om tidsforløbet mellem tilsagn og udbetaling må jeg indrømme det ser ud til, at der kun er få poster, hvor udbetaling kan ske relativt snart, og som man derfor kunne drøfte at hæve hurtigere og dermed tage en stigning på mere end 25 pct. de første år. Der er bl. a. det hvert år frivilligt fastsatte bidrag til EPTA, som føres til udgift hvert finansår, selv om de indbetalte midler først fuldt ud udnyttes i løbet af 3 år. Så er der de multilaterale bistandsprogrammer af mindre permanent karakter som f. eks. den civile Congofond og programmet for Palæstinaflygtninge, som kommer til relativt hurtig udbetaling, og der er visse af de bilaterale tekniske projekter, der også kommer til relativt hurtig udbetaling.

Jeg er dog i tvivl om, hvorvidt det er her, vi skal forøge bidragene, da der jo nævnes eventuelle nye programmer, f. eks. supplerende finansiering for udviklingslande med faldende valutaindtægter på grund af viggende råvarepriser og andre muligheder, som jeg ville tro det var endnu vigtigere at reservere midler til at kunne deltage i. Men jeg kunne tænke mig, at man allerede nu bevilgede midler til disse formål, så man var rede til at skride ind med kort varsel. Jeg mener også, der måtte være en mulighed for oftere at give et direkte tilskud til projekter, også sådanne, som andre lande er i gang med, i lighed med det tilskud, vi gav til bygninger i forbindelse med universitetet i Dar es Salaam.

En af forudsætningerne for, at vor bistand kan forvaltes på en virkelig effektiv måde, må være, at man udvider personalet